

Жеребецький О. А.

група 4212, Національний університет кораблебудування імені адмірала
Макарова (Миколаїв), zherebetsky.alexandr@gmail.com

Коростильова І. В.

викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, Національний
університет кораблебудування імені адмірала Макарова (Миколаїв),
krutiairine@gmail.com

ГУМАНІСТИЧНА ТЕОРІЯ ОСОБИСТОСТІ А. МАСЛОУ

Розглядаючи різні теорії особистості, можна відмітити, що більшість дослідників схиляються до того, що особистість – особливий феномен, пов'язаний зі специфікою людської адаптації до соціуму, до старої та створюваної культури, до своїх можливостей діяти та змінювати світ. В даній статті розглянуто основні принципи гуманістичної теорії особистості А. Маслоу та її актуальність у сучасному світі.

Ключові слова: *особистість, самовдосконалення, соціум, розвиток, Маслоу.*

Considering different theories of personality we can admit that the researcher's majority concur in an opinion that personality is a special phenomenon connected with the specific of human adaptation to society, to old and new culture, to personal opportunities to develop yourself and transform the world. The article reviews the main concepts of A. Maslow's humanistic theory and its relevance in contemporary world.

Key words: *personality, self-improvement, society, development, Maslow.*

Кожна людина хоче досягти висот у своєму житті, створити найліпші умови проживання для себе та своїх близьких. Ми досить часто замислюємося про якийсь кращий світ, де ми досягли успіху та маємо всесвітнє визнання. І завжди знаходиться якась перешкода, щось, що не дає нам можливості піднятися на той чи інший рівень розвитку. Що це за перешкоди, що заважає

нашому розвитку, та як досягти вершину самоактуалізації: на ці питання відповідає всесвітньо відомий засновник гуманістичної теорії особистості – Абрахам Маслоу. Метою статті є розглянути основні принципи гуманістичної теорії особистості А. Маслоу та обґрунтувати її актуальність у сучасному світі.

У своїй теорії А. Маслоу досліджував психічно здорову, гармонічну особистість, котра досягла найвищого розвитку. Згідно статистичних даних, такі особистості складають лише 1-4% від загальної кількості людей, а інші перебувають на тому чи іншому ступені розвитку.

Провідне місце в цій концепції займають потреби та мотивація. Маслоу вважав, що в кожній людині закладені потенціальні можливості для розвитку та вдосконалення, а негативні якості та прояви у людей з'являються внаслідок не задоволеної потреби.

Маслоу стверджував, що всі потреби вроджені та розробив ієрархію потреб, що складається з певних рівнів. *Перший* – фізіологічні потреби (їжа, вода, сон). Вони найсильніші та невідкладні. *Другий* рівень складають потреби безпеки та захисту (також прагнення бути здоровим та мати матеріальний достаток). *Третій* – соціальні потреби. На цьому рівні люди встановлюють тісні відносини з певними соціальними групами, а також з членами родини. Психологи стверджують, що в сучасному суспільстві у більшості людей ця потреба залишається не задоволеною на різних вікових етапах. Так з'являються психологічні проблеми, внутрішні конфлікти. *Четвертий* рівень – потреба в повазі, визнанні. Задоволення потреб самоповаги створюють почуття впевненості та гідності. *П'ятим* рівнем є потреба в самоактуалізації. Це прагнення до самовдосконалення, реалізації особистого та творчого потенціалу.

Маслоу відзначав, що при мінімальному забезпеченні фізіологічних потреб в їжі, відпочинку, безпеці, це призводить до того, що вони можуть стати провідними у житті звичайної людини. Якщо ж навпаки, первинні потреби повністю забезпечені, то у особистості можуть з'явитися вищі потреби (до розвитку, до розуміння свого життя).

Активна позиція по відношенню к дійсності, вивчення та подолання реальності, а не спроби втекти від неї, здібність бачити життєві ситуації та події

такими, якими вони є насправді, не застосовуючи психологічного захисту, розуміння того, що за негативною емоцією ховається проблема, котра потребує вирішення, здібність не ухилятися від таких проблем для того, щоб досягти росту особистості – все це дозволяє людині зрозуміти саму себе, сенс життя, досягти внутрішньої гармонії та самоактуалізації. Належність людини до певної групи та почуття самоповаги – необхідні умови для самоактуалізації, так як людина може зрозуміти себе повністю тільки в тому випадку, коли отримує інформацію про себе від інших людей.

Так чому тоді таких людей, що прагнуть досягти найвищого рівня розвитку така незначна кількість? Маслоу вважав, що причин декілька:

- несприятливі соціальні умови, що перешкоджають задоволенню нижчих та вищих потреб;

- людина не усвідомлює свій потенціал, має сумніви щодо своїх здібностей, можливий страх успіху, котрий заважає людині прагнути до самовдосконалення;

- надмірний вплив потреб у безпеці, що блокує прагнення людини до розвитку, змін, самовдосконалення, так як це може супроводжуватися ризиком, помилками, занепокоєнням.

Беручи до уваги те, що кількість людей, що досягають найвищого рівня психологічного розвитку дуже мала, можна зробити висновок, що майже всі ми маємо здолати як мінімум одну сходинку розвитку, щоб наблизити своє життя до нашого суб'єктивного «ідеалу». В найближчі часи можливе створення нових психологічних теорій, що зможуть охарактеризувати сучасну особистість, знайти новий шлях до самоактуалізації.

Список використаних джерел

1. Келвин С. Холл. Теории личности / Холл Келвин С., Линдсей Гарднер. – М. : Феникс, 1999. – 356 с.
2. Хьелл Л. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – М. : Инфра, 1998. – 246 с.